

Beeldelementen – samenvatting

Uit het boek “over foto`s gesproken”

Beeldelementen zijn voor een fotograaf als het ware de bouwstenen van de foto. Voor de fotobespreker zijn ze nuttig om de foto te analyseren. De manier waarop de fotograaf met de beeldelementen omgaat is vrijwel volledig bepalend voor het eindresultaat.

Deze pijler is belangrijk omdat het bespreken ervan de fotograaf inzicht geeft in de keuzes die hij heeft en die hij heeft gemaakt.

Voor jou als fotobespreker is de pijler belangrijk omdat hij bijdraagt aan de onderbouwing van je interpretatie en waardering. Daarnaast is dit de tool om de fotograaf verbeterpunten aan te reiken als dat nodig is.

Beeldelementen kunnen we als volgt ordenen:

- Compositie, lijnwerking, kadrering, herhaling en ritmiek, ruimte en perspectief, tijd.
- Verdeling van licht en donker, toon.
- Kleurgebruik.
- Materiaal, presentatie.
- Techniek, manipulatie.

Compositie:

- . Centrale compositie – hoofdmotief staat min of meer midden in het beeld;
- . Decentrale compositie – hoofdmotief staat buiten het centrum of tegen de rand van het kader
- . Overall compositie – alle elementen in de foto zijn even belangrijk dus er is geen hoofdmotief of nevenmotief;
- . Symmetrische compositie – er is sprake van een “spiegeling” in de foto. Links is min of meer hetzelfde te zien als rechts of onder is min of meer hetzelfde te zien als boven.

Lijnwerking:

- . Echte of denkbeeldige lijnen;
- . Statisch (hoofdzakelijk vrij rechte verticale en horizontale lijnen);
- . Dynamisch (kronkelig en/of diagonaal).

Kader:

- . Open kader – beeld loopt als het ware door over de randen;
- . Gesloten kader – Alle relevante elementen staan in zijn geheel op de foto.

Herhaling en ritmiek:

Herhaalde elementen richten de aandacht, leiden de blik en kunnen een beeld interessanter maken.

Ruimte en perspectief:

Instrument om het probleem van de 2 dimensionaliteit van een foto zoveel mogelijk te verhelpen. Suggestie van ruimte, diepte en perspectief is te bereiken door: gebruik voorgrond, invoerende lijnen, scherp onscherp, overlappingsen, sferische omstandigheden, standpunt.

Tijd:

- . Beslissend moment;
- . Sluiterijd (technisch aspect);
- . Tijdsbeeld (filosofisch aspect).

Licht, verdeling van licht en donker, toon:

Licht:

- . Licht is in sterke mate sfeerbepalend;
- . Verschillende richtingen van licht;
- . Verschillende soorten licht.

Verdeling licht en donker:

- . Bepaalt waar de aandacht naar toe gaat.

Toon:

- . Contrast – verhouding tussen diepste zwart en helderste licht;
- . Gradatie – verloop van de waarden tussen het diepste zwart en het helderste wit;
- . Dekking – Afdrukzwaarte van de foto.

Kleurgebruik:

- . Complementaire kleuren;
- . Kleurharmonie;
- . Monochrome kleur;
- . Kleursymboliek.

Materiaal en presentatie:

Veel keuzes mogelijk. Belangrijk is of de keuze van de fotograaf aansluit bij zijn bedoelingen.

Techniek en manipulatie:

Techniek:

- . Detaillering – mogelijkheden van de camera, resolutie;
- . Scherptediepte/onscherpte – brandpuntafstand, diafragma, afstand tot object, sensor, objectief;
- . Gebruik van bestaand licht;
- . Beweging.

Manipulatie:

- . Voor de camera (enscenering);
- . Tijdens het fotograferen (manipuleren door gebruik van technische cameramogelijkheden);
- . Nabewerking in computer of doka.